Mavzu: AXBOROT JARAYONLAR VA

INFORMATIKA FANI

Informatika deganda xar bir odam suz kandaydir axborot, ushbu axborot biror narsa, xodisa yoki jarayonga tegishli ekanligi, uning xususiyatlari va boshkalar xakida borishligini xayoliga keltiradi. Lekin bu axborot kanday olingan? U kaerda va kanday saklanadi? Unga kanday yul topish mumkin? — degan savollarning paydo bulishi urinli. Ushbu savollarga javob jamiyatning uzgarishiga, uning fan-texnika soxasidagi tarakkiyotiga karab uzgarib turadi.

Informatika atamasi lotincha informatic suzidan kelib chikkan bulib, tushuntirish, xabar kilish, bayon etish ma'nosini anglatadi. Ingliz tilida bu atamaga Computer science (kompyuter texnikasi xakidagi fan) sinonimi mos keladi.

Informatika kompyuter texnikasining rivojlanishi tufayli yuzaga keldi, unga asoslanadi, usiz mavjud bula olmaydi va uz navbatida uning rivojiga, yangilanishiga uz xissasini kushadi.

Xullas, informatika xisoblash texnikasini yaratish va kullash, axborot va unga ishlov berish texnologiyalari bilan boKlik bulgan barcha narsalarni uz ichiga oladi. Informatikaning asosiy resursi — axborotdir.

Azaldan axborot deganda atrof-muxit ob'ektlari va xodisalari, ularning ulchamlari, xususiyatlari va xolatlari tuKrisidagi ma'lumotlar tushuniladi. Keng ma'noda axborot — insonlar urtasida ma'lumotlar ayirboshlash, odamlar va sun'iy kurilmalar urtasida signallar ayirboshlashni ifoda etadigan tushunchadir.

Informatika fani axborotga xodisalar yoki ob'ektlar tuKrisidagi tasavvurlarimizni uzgartiruvchi, uzaro boKlik ma'lumotlar, kursatkichlar, negizlar va tushunchalar sifatida karaydi. Shuning uchun informatikaga kuyidagicha ta'rif berish mumkin.

Informatika — axborot texnologiyalari vositalari yordamida axborotni takdim etish, kabul kilish, saklash, unga ishlov berish, uzatish usullarini, ya'ni axboriy jarayonlarni va axborot texnologiyalari

vositalarining faoliyat kursatish tamoyillarini, ularni boshkarish usullarini sistemali ravishda urganuvchi fandir.

Ushbu ta'rifdan kurinib turibdiki, informatika kuyidagi savollarga javob beradi:

I Axborotni kanday kabul kilish va saklash kerak?

II Axborotga kanday ishlov berish va kanday kilib inson uchun kulay kurinishga keltirish kerak?

III Axborot texnologiyalarini yukori samara bilan kanday ishlatish mumkin?

IV Yangi axborot texnologiyalari vositalarini yaratish uchun boshka fan yutuklaridan kanday foydalanish kerak?

V Dasturlar yordamida texnik vositalarni kanday boshkarish kerak?

Ma'lumki, jamiyat rivojlangani sari iktisodiyot, fan, texnika, texnologiya, madaniyat, san'at, tibbiyot kabilarning turli masalalari xakidagi mavjud ma'lumotlar, axborot zaxiralaridan foydalanishni tashkil etish intellektual va iktisodiy xayotga tobora kuprok ta'sir kursatadi. Demak, axboriy jarayonlarning kup kirrali jarayon ekanligi ayon bulmokda.

Savol va topshiriklar

1. Informatika nimani urganadi?
2. Kanday jarayonlar axboriy jarayonlar deyiladi?
3. Axboriy jarayonlarga misollar toping va ularni tushuntirib bering.